

La métairie Niemelä

Ranskalainen arkkitehtiopiskelija kiinnostui Konginkankaalla sijainneen Niemelän torpan vaiheista niin paljon, että teki siitä 165-sivuisen lopputyön Pariisi-Bellevillen arkkitehtuurikouluun. Apua tarvittiin myös paikallistietäjältä, Helena Ojaselta.

Niemelän torpan rakentaminen on historian tutkimusten mukaan aloitettu 1700-luvun puolivälissä, jolloin valtiopäivämies Pekka Kallenpoika Liimataisen renki Lasse Heikinpoika Turpeinen (1721-1806) siirtyi päätalostaan Niemelän torppaan, kun Pyyrinlahden pohjukkaan perustettiin Liimattalan maalle uudistalo, joka sai nimekseen Matola.

Seurasaari on museosaari Helsingissä, jonka vuonna 1909 perustettuun ulkomuseoon siirrettiin vanhoja rakennuksia Suoemesta. Yksi suurimmista kokonaisuuksista on Niemelän torppa, joka siirrettiin Konginkankaalta heti ulkomuseon perustamisvuonna. Seurasaareen siirretty torppa käsitti savutuvan porstuoineen ja maitokamareineen, saunan, kodan, riihen, navetan, sikopahnan, ladon ja aittoja.

Seurasaaren ulkomuseoon siirretyt Niemelän torpan rakennukset sekä esineistö on konservoitu käsityönä.

Niemelän torpan historiaa tutkinut ja ylös kirjannut Helena Ojanen sai viisi vuotta sitten mielenkiintoisen puhelinsoiton Helsingin yliopistolta. Ranskalainen arkkitehtiopiskelija Laura Boit teki lopputyötään Pariisi-Bellevillen arkkitehtuurikoulusta aiheenaan Niemelän torppa, ja nyt tarvittiin Niemelän torpan vaiheista tietävän apua.

– Minulle kerrottiin, että Laura haluaisi tulla käymään Konginkankaalla, Niemelän torpan alkuperäisillä jalansijoilla, ja tarvitsisi mukaansa henkilön, joka tietäisi aiheesta kertoa. Totta kai ilmoittauduin hänelle oppaaksi, Helena muistelee.

Helena oli tehnyt jo aiemmin Kongintaival-lehteen laajan artikkelin Niemelän torpan vaiheista, jonka Riitta Hyttinen käänsi ranskaksi. Niinpä eräänä viimeisena talvipäivänä nuori arkkitehtiopiskelija saapui Konginkankaalle Helenan ja

– Laura kahlassi lumihangessa nilkat paljaana, sillä hän halusi käydä Niemelän torpan alkuperäisellä tontilla. Tämän jälkeen kävimme lämmittelemässä kuuman kaakaokupposen äärellä ja juttelimme tulkin välityksellä Niemelän torpan historiasta. Annoimme Lauralle matkaan vielä Konginkangas-villasukat, Ojanen kertoo.

Meni lähes viisi vuotta, ennen kuin Helena kuuli Laurasta seuraavan kerran: pari viikkoa sitten sähköpostiin tuli 165 -sivua käsittelevä, ranskankielinen opus. Upea, pellavaisin kansin varustettu teos lämmittää Helenan mieltä suuresti.

– En olisi uskonut, että jälkeinpäin saan vielä jotakin kuulla, ja olinkin jo unohtanut asian aivan tykkänään. Laura on tehnyt omalla tahollaan jättimäisen ja tarkan urakan, Helena sanoo ja kertoo kääntäneensä tekstiä tietokoneen kääntäjäohjelmalla.

Helena on vihkiytynyt asian päälle, ja niinpä asia tuntuu hyvin tärkeältä. Niemelän torpasta kirjoitetun artikkelin tekoon meni aikaa kuukausia, sillä Helena ei päästänyt itseään vähällä, vaan uppoutui yhä syvemmälle Niemeän torpan rakennushistoriaan ja siellä eläneiden ihmisten elämään.

– Kun on itse tehnyt valtavan suuren työn, niin on upeaa, että sille löytyy tällaista käyttöä. Laura oli käynyt Seurasaarella ja saanut valtavan suuren sykkeen tekemiseen. On aivan uskomaton juttu, että käynti innoitti hänet tekemään näin tarkan ja täydellisen työn, Helena huokaa.